

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob **torških, četrških in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jedenemec . . . 1.—, izven Avstrije t. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinosti je moč“.

Ponesrečen „krščansko-socijalni“ shod v Št. Petru pri Gorici.

(Izvirno poročilo).

V Gorici, 29. junija 1896.

Za hrbtom vodstva goriških Slovencev, a pod pretvezo krščansko-socijalne misli ter baje v prid slovenskim delavcem, sklicali so nekateri ljudski shod v Št. Petru sodelovanjem ljubljanskih odposlancev, kakor Gostinčarja, Kregarja itd.

Shod se je vršil včeraj ob 5. popoldne na Černičevem dvorišču. Že pred določeno uro zbralo se je veliko število ljudstva iz Gorice in okolice. Navzoči so bili od narodne stranke poslanci: dr. Rojic, dr. Tuma, Blazij Grča in Anton Kavčič, zatem urednik A. Gabršček, notar Kavčič in veliko drugih razumnikov. Bili so navzoči tudi: dr. Mahnič, podgorski vikarij Golob, renški župnik Pavletič, vogeraki župnik Berlot, biljski vikarij Rojic, kapelan Dermastja iz Solkana (menda za uredništvo „Primorskega Lista“) in duša shoda, šentpeterski kapelan Knava. Iz Ljubljane so prišli znani Gostinčar, Ivan Kregar, izdelovatelj cerkvene orodja itd., kapelan Krek in še nekateri drugi gospodje, katerih nismo imeli čast poznati. Posebno se je odlikoval neki krojač. Med zborovalci se je opazovalo že pred zborovanjem nekako nervozno gibanje, največ pa se je to opazovalo na sklicateljih samih, ki se niso nadejali toli velike množice ljudstva.

Nekaj po 5. uri stopil je na pripravljeni oder šentpeterski g. kapelan Knava. Predstavivši vladnega zastopnika Gottlieba Prinzigga je povdarjal v svojem govoru vzrok shodu, namreč: da se ima razpravljati krščansko-socijalni načrt v prid slovenskim delavcem na Goriškem, kjer so socijalni demokratje baje že zasadili svoje seme, kajti imeli so že dva shoda. Povdarjal je, da je domače šentpetersko katoliško in bralno društvo že večkrat razpravljalo v svojih sejah, kako bi se moglo presekati pot daljnemu razvijanju socijalnega demokratstva v naši deželi. Omenjal je lista „Delavec“, ki ne samo da zabavlja čez narodno stranko, nego tudi ne prizanaša duhovnikom in „farškim kuharicam“ (to je posebno povdarjal govornik). Tako gnjusno pisanje glasila socijalnih demokratov mora vendar odpreti oči, da pričnemo skrbeti za delavski stan, ki mora robovati kapitalizmu. Čas je prišel, da se delavcem pomore na krščansko-socijalni

podlagi. Duhovniki kakor taki že delujejo v tem smislu. Oni bodo pripravljeni sodelovati tudi v nadalje ob tem vprašanju s poučevanjem ljudstva ter se nadeja, da se na shodu pogodi način, kako bi se stvar dala najlepše izvesti. V svojem, včasih umestnem in večkrat tudi neumestnem povdarjanju je bil govor pretrgan z raznimi vskliki. Zaključevaje svoj nagovor predlagal je govornik predsednikom shodu g. Ant. Jakončiča iz Št. Petra. Navzoči zborovalci so na to vsklikom glasovali za g. dra. Rojica, ki je tudi prevzel predsedništvo.

Dr. Rojic, odvijaje razpravo, je povdarjal, da je sicer težko prevzel predsedstvo, vendar da se je udal volji zborovalcev, ker je spoznal, da tako želi. Zapisnikarjem je predložil urednika gosp. Gabrščeka, katerega je potrdila večina shoda. Urednik Gabršček je zasel stolico, ki je bila namenjena gospodu Knavsu kot sklicatelju, a on je moral med poslušalce. Prvi se je oglašil za besedo dornberški posestnik in podžupan gosp. Perozzi, ki je povdarjal v svojem govoru zahrbtno sklicanje tega shoda in preziranje prezasluznega voditelja goriških Slovencev, gosp. dra. Antona Gregorčiča ter društvo „Sloga“, ki tako neumorno deluje za blagor goriških Slovencev. V svojem govoru je povedal marsikatero grenčico onim gospodom, ki ovirajo složno delovanje Slovencev vseh stanov na Goriškem ter jih nazival izdajalce, kar je posebno razburilo dotične gospode, ki so z besedo, rokami in klobuki protestovali proti temu izrazu. Na dano znamenje so zaropotali tudi nekateri domačini, a došli Ljubljančani so pomagali. Slednjič je prečital g. Perozzi tole

resolucijo:

Javni ljudski shod, sklican na dan 28. junija 1896 v Št. Petru pri Gorici, izjavlja, da goriški Slovenci že dolgo imamo svoj krščansko-socijalni program, kateri skuša izvrševati naše prevažno društvo „Sloga“. Ako društvo ni moglo uspešneje delovati, so krivi tisti, ki nočejo pripoznati našega uzonega narodnega vodstva, to je imenovanega društva ter državnih in deželnih poslancev, ki kljub vsem oviram dosega veliki uspehi za slovenski narod na Goriškem.

Shod se pa danes slovesno izreka za krščansko-socijalni program društva „Sloga“ — za glavno vodstvo v rokah državnih in deželnih poslancev, veleč. g. dra. Antona Gregorčiča in

moral mož že veliko pretrpeti. Poluglasno je govoril sam pri sebi.

„Bog vé, kako je z Márico? Ko sem pred tremi meseci korakal tod v mesto, kako žalostne misli so me obhajale. Z novimi nadami v srcu se zopet vračam!... Mar nisem zvedel v bolnišnici od zapovedujočega častnika, da je Zaljan napadel Dolina, bil ujet in poslan med vojščake? In po tem je soditi, da se ni Zaljan oženil z Márico. Odpotoval sem iz Mirnega brez vsakega upa, a sedaj se vračam vesel, srečen! Morda se sedaj kako omeči Dolinovo srce!“

V tem je dospel Milan pred svojo rojstno hišo. Srce mu je burno utripalo, ko je stopil vanjo.

Za mizo je sedel stari Krivec, a poleg njega Zorislava. Ko sta zazrla Milana, stekla mu je Zorislava nasproti, a starcu za mizo utrnila je solza po velem lici.

visokorodnega gosp. Alfreda grofa Coroninija, ter pozivlja vse Slovence, ki hodijo svoja pota, naj se uklonijo temu vodstvu, ako res hočejo dobro slovenskemu narodu na Goriškem.

V taki edinosti bode najlepše poskrbljeno za uspešno izvrševanje edino pravega krščansko-socijalnega programa.

Sto resolucijo bode rešena edina točka današnjega dnevnega reda.“

Ko je govornik dovršil čitanje, nastalo je burno prigovarjanje proti temu, da se zborovanje sklene s to resolucijo.

Kakor drugi govornik je bil oglašen gosp. Mozetič iz Prvačine in ko ga je pozval predsednik na oder, nastalo je zopet prigovarjanje, češ, da se je oglašil za besedo pred njim dr. Krek. Ljubljčan Gostinčar je nadlegoval predsednika, da ne postopa pravilno in mu očital pristranstvo. Ko ga je vprašal predsednik, s kom da ima čast govoriti, ker se mu ni predstavil, in ko so zborovalci izvedeli, kdo da je, nastalo je klicanje „perest“ in „ne maramo tukaj Ljubljančanov“, „naj grejo domov“ itd. Ko se je utolažila razburjenost, govoril je g. Mozetič ter podpiral svojega predgovornika Perozzi-ja in njegovo resolucijo, naglasivši zasluge sedanjega narodnega vodstva na Goriškem, posebno pa za vipavsko železnico itd., kateremu delajo ovire izvestni krogi.

Kakor tretji govornik je bil poklican g. Karol Prinčič, posestnik iz Brd. Zopet je nastalo prigovarjanje od strani sklicateljev. Bili so viharini prizori, katerih ni mogoče opisati. Z jedne strani (z večine) so klicali govorniku, z druge so protestovali. Vendar je prišel do besede in v kratkem povedal gospodi, da na Goriškem nimajo potrebe poučevanja gospodov s Kranjskega, ki naj bi ostali doma. Tu je nastalo zopet viharno prigovarjanje od strani ljubljanskih odposlancev. Gosp. dr. Mahnič je prigovarjal govorniku, na kar mu je poslednji vskliknil: „Vi ne bodete nikoli in nikoli poslanec!“, a občinstvo se je udalo smehu in nastala je občna veselost.

Oglasili so se bili še za besedo poslanec g. Grča, urednik Gabršček, posestnik Makuc iz Solkana. Predsednik dr. Rojic naznanja, da sta se odpovedala besedi poslanec Grča in urednik Gabršček in je pozval posestnika gosp. Makuc-a k besedi. Zopet je nastal hrup in prigovarjanje, češ, da zakaj se ne dà govoriti tudi sklicateljem, po-

PODLISTEK.

Máričina snubača.

Povest. — Spisal O. K. Srčan.
(Dalje).

Zaljan je ponehal. Utrnil se je. Roka mu je omahnila, iz rane mu je privrela kri. Silno je hropel. Kar je sél na postelj in zakričal: „O, zadet sem, zadet!“ — Padel je onemogel vznak in izdihnil — — —

V tem se je zbralo vsled glasnih besed, katerimi je Zaljan opisaval svoj boj, okolu njegove postelje nekaj malo ranjenih vojakov. Vsi so ga poslušali strmé, a ko so videli, da umira, hiteli so klicati zdravnika in slugo. Prišel je zdravnik, toda bilo je prepozno. Zaljan je izdihnil — — —

Bil je vroč poleten dan. Po cesti v Mirno je korakal mlad mož. Bledo lice je pričalo, da je

„Zorislava!“

„Milan!“

„Oče, predragi oče!“

„Milan!“

In objeli so se. Poséli so za mizo. Milan pa je pričel:

„Vračam se zopet z vojne, oče. A nisem brez nad, kajti vse vem že. — Zaljan je napadel Dolina, Zaljana so vjeli, ter vtaknili med vojake.“

„Kje si pa izvedel to?“ — povprašal je urno oče.

„Saj sem mu jaz pisala“ — posegnila je vmes Zorislava, a Milan jo je pogledoval začudeno.

„Ti da si mi pisala?! Jaz nisem dobil nobenega pisma!“

„A jaz tudi od tebe nobenega. Trikrat sem ti pisala, a nobenkrat nisem dobila odgovora.“

(Pride še).

sebeno dru. Kreku, ki se je oglasil med prvimi za besedo. Na predsednikov poziv posestniku Makucu k besedi, je upil nekdo: „No tega je še potrebno“, kar je bilo uzrok, da je to neumestno opazko obsodil sam šentpeterski gospod kapelan. Gosp. Makuc, dobivši besedo, je izjavil, da, ker sta se odpovedala besedi njegova predgovornika, se ji odpoveduje tudi on ter je predlagal zaključek razprave.

Predsednik je dal na glasovanje Perozzijevo resolucijo in Makucov predlog, ki sta bila vsprejeta z večino. Sklicatelji so protestovali proti sklepu razprave in zahtevali, naj se da besedo tudi njim, ter so oporekali, da večina ni za sklep razprave. Predsednik je hotel odrediti protiglasovanje, da se namreč prepričajo sklicatelji, da je res večina za sklep, toda tega ni mogel storiti, ker je razburjenost nastajala vedno večja, kar je prisililo vladnega zastopnika, da je razpustil zborovanje na veliko žalost sklicateljev, ki so mu upili: „Warum nicht sprechen lassen?“ Omeniti bi bilo še, da so bili reditelji shoda oni, ki so sami rogovili.

Po završenem shodu razdelili so se zborovalci po raznih skupinah, kjer so živo razpravljali o umestnosti takega zbora za hrbtom goriških zaslužnih voditeljev. Slišalo se je tudi raznih važnih stvari, kakor n. pr. to, da so se izvestni gospodje dogovarjali z jedne strani za slogo, z druge pa so jo rušili. Na zborovanju so povdarjali, da se udajajo vodstvu dra. Gregorčiča ter da ga spoštujejo — postranski pa se je izvedelo, kar se ni moglo izvedeti na samem shodu, da je bil ta shod namreč sklican v povse druge namene nego za razpravljanje krščansko-socialnega programa, ki je bil le na videz na dnevnem redu. To domnevanje potrjuje tudi dejstvo, da so se po deželi razpošiljala pisma, v katerih se je povdarjalo, da dr. Gregorčič ne sme biti več izvoljen, on da mora propasti! Taka pisma pa prihajajo iz znane kovačnice, v kateri sodelujejo tudi nekateri sklicatelji šempeterskega shoda.

Morala tega shoda pa je bila ta, da ljubljanski odposlanci sploh niso prišli do besede, in da kakor sklicatelji ali pomagači sploh niso mogli spregovoriti niti besedice, ker jih zborovalci niso marali poslušati. To pa posebno zato ne, ker so prezrli vodstvo goriških Slovencev, ki je glavni činitelj na Goriškem.

Zapomnijo naj si, da brez sodelovanja pripoznanega vodstva ne dosežejo ničesar. To naj si zapomnijo vsi oni, ki mislijo loviti ribe v kalni vodi. Goriški Slovenci so prezavedni v tem pogledu! Oni so dokazali, da za svojo organizacijo nimajo potrebe drugih pomočnikov s Kranjskega, dokler imajo svoje uzorno vodstvo.

PS. Za danes popoldne so sklicali isti gospodje iz Ljubljane prijateljski shod v Solkanu.

DOPISI.

Z Goriškega. (Izv. dop.) Gospod urednik! Učitelji, kateri so izdali znano okrožnico, so si bili v svesti, da provzroči ista nekaj zanimanja in tudi odpora ter tudi napadov na izdatelje; ali da se to zgodi v toliki meri, niso pričakovali. Namen svoj je okrožnica dosegla, da se je spravilo naše pereče vprašanje v intenziven razgovor, in to se je zgodilo v polni meri. Hvala na tem cenjeni „Edinosti“, v kateri se je osredotočila razprava našega vprašanja.

Mi nismo upali, da bode kateri list nam tako naklonjen, da nam odpre na stežaj svoje predale v zagovor, kakor je storila — na vse strani pravicoljubna „Edinost“. Mi smo bili menunja, da bomo napade in kriva menenja o nas in o namenih okrožnice odbijali v posebnih okrožnicah, iz katerih bi se polagoma ustanovil poseben list — naš organ. Kakor se vidi, nam tega ne bode treba, ker se v „Edinosti“ poravna navskrižje. Da, tacih listov nam je Slovincem treba in kmalu bi bilo kraj bratomornemu boju, ki se bije že toliko časa na Slovenskem. Drugi listi slovenski so taki, da hočejo vsacega, ki ne trobi povsem v njihov rog, odpraviti s par napadi s kolom ter roganjem in zasmehovanjem in tako gre bratomorni boj v cvetje in poraja bujnega sadu.

Priporočamo se torej vrli „Edinosti“, da nam pusti svoje predale v zagovor. Torej zopet nekaj zagovora.

Gospod urednik! V listu od 24. t. m. „Edinosti“ ste izjavili: „Zahtevajte ob volitvah od vsacega posameznega kandidata, naj se obveže, da bode čuval koristi učiteljskega stanu, — potem gotovo ne bi bilo prigovora od strani pravicoljubnega človeka“. — Na to je treba nekaj pojasniti, da se bolje razumemo in da spoznate naše razmere na Goriškem. Od leta 1889. dalje nas je bilo precej učiteljev pristopilo k političnemu društvu „Sloga“ z namenom, da bomo potem društva „Sloga“ vplivali na zboljšanje naših razmer.

Lansko leto je zopet pristopilo precejšnje število učiteljev k društvu. Le na nekem shodu se je nabralo letnine za 14 udov. Imenik in znesek sta se odposlala predsedništvu. Bližale so se prevažne deželnozborske volitve: najlepša prilika, da bi zamogli kaj storiti v zmislu načela, katero je „Edinost“ navedla, kakor zgoraj omenjeno. Zastonj smo pričakovali občnega zbora „Sloge“, ni ga bilo. Zastonj smo pričakovali javnih shodov — ni jih bilo. Vprašamo Vas, gospod urednik: Kje je bila dana prilika, da bi bili zamogli poslužiti se zgoraj omenjene pravice? Zakaj se je tako delalo? Morda namenoma, da nismo imeli priložnosti sodelovati na najvažnejšem čin! Vedite, da smo že takrat hoteli na dan z okrožnico. A zadrževala nas je jedino misel in bojazen, da bi utegnili tako rušiti prepotrebno in tolikokrat povdarjeno složnost v najkritičnejšem momentu za nadaljnji razvoj boljših razmer na Goriškem. In zmagala je v nas potrpežljivost in upanje, da se vsaj pozneje razmere ugodno razvijejo tudi za nas. Zastonj smo upali, zastonj je bila vsa naša potrpežljivost; preziranje poprej, preziranje pozneje.

Ko je zmagala v polit. društvu sedaj vladajoča stranka na Goriškem, izdala se je beseda, da občni zbori „Sloge“ naj bodo ob dnevih, ko se jih more vsakdo udeleževati. A to ni obveljalo lanskega leta, kajti občni zbor je bil na dan, ko mora učitelj biti v šoli in občni zbor se je izvršil tudi brez nas. — Je-li to lojalno, gospod urednik, prosimo, odgovorite!

Kaj porečete pa na to: Vodstvo „Sloge“ je izgubilo (?) imenik doposlanih mu društvenikov, le svoto 7 gl. je shranilo, ker jih ni zgubilo... „Ja Bauer, das ist was anderes“...

Še nekoliko pojasnila glede klica po organizaciji učiteljstva na Goriškem v znani okrožnici. Učiteljstvo na Goriškem je bilo tudi doslej organizovano v svojih okrajnih društvih. Klic v okrožnici bi se bil moral glasiti: reorganizacija. Okrajna učit. društva ne dosežajo svojega namena, kajti leto za letom so izstopali udje, ker so spoznavali, da njih delovanje ni uspešno. Tako je tudi z „Zavezo“, katera se menda reorganizuje tudi letos, saj v tem zmislu piše njeno glasilo „Popotnik“.

V sedanjih okrajnih uč. društvih se je zadušil in zamoril vsak predlog in vsak tudi soglasen sklep, ki je meril na količkaj odločnejši korak, kajti pravilo in trdilo se je, da bi se prekoračil delokrog in da bilo bati razpusta.

Sodelovali in delali smo v svojem okr. učit. društvu tako, da so njega udje vsestransko nam izražali priznanje; zatrjevalo se nam je, da smo stebri dotičnega društva. In vendar smo morali izstopiti, ker kljubu soglasnim sklepom obč. zbora se ni nič storilo, ker so znani vplivi zadušili sklepe, da se niso izvršili. Gospod urednik! Ali se še spominjate „izjave“ lanskega leta, priobčene v „Edinosti“? Ali se še spominjate, kako se je postopalo pri istej priliki? Ali bi hoteli vedeti, kaj vse se je storilo od nekih strani, da se je zadušila ona nedolžna izjava? Proti volji onih, ki nimajo ničesa več pričakovati, ker so že vse dosegli, je „izjava“ prišla v javnost in kaj napačnega je bilo v njej? Pač nič, ker sicer bi jo bili vzeli na kritično rešeto ter jo razmesarili, kakor se mesari sedanja okrožnica. Stvarnega prigovora pa ni bilo od nobene strani. Ali tako postopa inteligenca med seboj, brat z bratom, politični somišljenik in soboritelj za narodno stvar proti enakemu soboritelju? Je-li tako plačilo tega sveta? Slep je, kdor se vkarja z narodnimi zadevami, bi rekli, ako bi nam ne bila stvarnica pregloboko zasadila v srce čut narodnosti.

V „Edinosti“ od 26. t. m. je članek iz Gorice, v katerem se povdarja, koliko storita dr. Gregorčič in grof Coronini za Slovence na Gori-

škem, posebej — Gorici. Tudi na to stran par besedi.

Nomina sunt odiosa, pravi pregovor in zato kaj neradi spravljamo osebnosti v svoj govor. Nikdo na svetu ni popolen, vsakdo ima svoje pogrške, katerih pa nečemo spravljati v javnost brez posebne potrebe. Radovoljno izjavljamo, pustivši na stran nedostatke: državna in deželna poslanca gg. dr. Gregorčič in grof A. Coronini sta za Slovence na Goriškem prezaslužna moža, kakoršnih daj milostno nebo Slovincem kolikor mogoče veliko število. Na to stran naj se okrožnici naši ničesa ne očita, ker ju ni imela posebej pred očmi. Da bi milostno nebo tudi nam učiteljem dalo saj enega takega moža, kateri bi nam posvetil le nekoliko takega zanimanja in delovanja, kakor ga omenjena gospoda posvečujeta narodni naši stvari in zadovoljni bi bili. Ali tega ni. Mi, slovenski učitelji, ki smo vse svoje moči posvetili narodu svojemu v šoli in zunaj nje, mi nimamo niti dr. Gregorčičev, niti gr. A. Coroninjev; mi nimamo živega krsta, ki bi nam pomagal.

V tem zmislu umevaj se naša okrožnica! Ako bi naša okrožnica vzbudila v omenjenih dveh gospodih sočutje do nas ter ju nagnila, da tudi nam posvetita nekoliko svojih moči, dosegla bi bila okrožnica svoj namen in bila bi prva in poslednja in zopet bi vlekli na istej vrvi narodni naš voziček proti pristanišču, kakor do lanskega leta. — Smemo li upati? Da slišimo in vidimo. —

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 1. julija 1896.

Shod socialnih demokratov se bode vršil prihodnji ponedeljek dne 6. julija 1896. v gledišču „Politeama Rossetti“. Na shodu bode govoril o političnem položaju znani državni posl. Pernerstorfer. Poslednji bode govoril seveda v nemškem jeziku, poskrbljeno pa je baje tudi za slovenskega tolmača. Mi nočemo braniti nikomur, da ne bi šel na ta shod. Naši slovenski delavci naj le gredo poslušat izvajanja imenovanega poslanca, da si razširijo svoje političsko obzorje. Toda to jim polagamo na srce, da naj gredo tja — se svojo lastno razsodnostjo. Sosebno pa jih opozarjamo na to, kar smo čuli iz povsem zanesljivega vira: da neki predobro znani socialni demokrat, a vzlic svojemu demokratstvu vendar zagrižen Italijan, hoče porabiti to priliko, da vjame naše slovenske delavce za — svojo kandidaturo! Zato kličemo delavcem: bodite oprezn! Bodite oprezn, ker smo dokazali že na tisočih vzgledov, da je pod sedanjim vodstvom socialna demokracija zašla v nasprotstvo sama seboj in svojimi načeli, in je nedoslednost v nje postopanju uprav kričeca: na jedni strani kriči proti „buržoaziji“, na drugi pa naganjajo vodo na mlin mednarodnega kapitalizma. Iz tega kaosa socialno-demokratskih zmot danes res ni videti niti jedne pozitivne, jasne misli. Pač, jedna je stereotipni refrén v socialno-demokratski popevki: boj proti veri in proti „farjem“. Po njih je versko čutstvovanje spona, v kojoj je ukovan delavec, da se ne more svobodno gibati! A ravno to dejstvo, da socialna demokracija vedno in vedno povdarja to točko in da iz vsega srca črti krščanskosocialno gibanje, ravno to dejstvo je najbolji dokaz, po čem diši maslo v sedanjem vodstvu socialne demokracije v Avstriji in na Nemškem: iščite — Žida!

Naši delavci naj bodo previdni, ako pride res v razgovor vprašanje o kandidaturi za V. kurijo. Mi smo pooblašeni od pol. društva „Edinost“ do izjave, da bode to društvo brez pogojno podpiralo kandidaturo delavca v omenjeni skupini, ker pripoznava potrebo, da je i delavski stan zastopan v parlamentu. Mi bomo podpirali in priporočali le takega kandidata, o kojem bomo prepričani, da ima voljo in zmožnost za najizdatneje zastopanje koristij delavskega stanu. Ali na drugi strani smemo in moramo zahtevati — in to strogo v zmislu resnično demokratiških načel — da dotičnik ne sme biti nasprotnik naši narodnosti. O kandidatu, ki se že sedaj hoče vsiljevati našim delavcem, pa nimamo takega uverjenja. Zato prosimo delavce, naj se nikar ne vežejo na nobeno stran. Sicer pa vsa stvar ni še dozorela in bi bilo imenovanje kandidata že sedaj prenačljeno. V kolikor se da soditi po sedanjih

dispozicijah, se bodo volitve za V. skupino vršile šele se splošnimi volitvami — in bodo še-le prihodnje leto. Skrajno neprevidno bi bilo torej, ako bi se skoro leto poprej hoteli vezati na to ali ono kandidaturu. Čemu bi kupovali mačko v žaklju?!

Vse te pomisleke naj imajo pred očmi vsi oni naši delavci, ki namerujejo udeležiti se prihodnji ponedeljek shoda socijalnih demokratov!

Italijanska zbornica poslancev. V ponedeljski predpoludanski seji italijanske zbornice poslancev razdelili so avtentično besedilo „obsodbe“, koje je izreklo vojaško sodišče v Asmari proti generalu Baratieriju. Ta obsodba, bolje rečeno razsodba, je zelo obširna, kajti navaja mnogo podrobnosti iz bitke pri Aba Garimi. Najzanimivši je odstavek, ki govori o vplivih Crispijeve vlade na Baratierija. V razsodbi je namreč rečeno, da je le ta vpliv nenadoma odločil Baratierija, da je 29. februarja zvečer sklenil napasti sovražnika. Razsodba pravi nadalje, da je Baratieri o posvetovanju z generali svetoval umakniti se, toda udal se je onim vročerkvnam, njemu podrejenim generalom, ki so svetovali napasti sovražnika. (To je nekako v protislovju s trditvijo, da je Crispijev vpliv odločil Baratierija, da je napadel Abesince. Ur.) Razsodba zaključuje obžalovanjem, da je vrhovno vodstvo bilo poverjeno generalu, ki se je pokazal, da nikakor ni kos svoji nalogi.

Popoldne razpravljala je zbornica o proračunu ministerstva vnanjih stvari. Umevno je, da je to priliko uporabil neizogibni Imbriani, napadajoči to in ono državo, v prvi vrsti seve Avstrijo, ki mu najbolj teži želodec. Med ostalim je zahteval tudi pojasnila, čemu je šel general Mocenni v Budimpešto. (Čemu pa je šel v Trst, v Poreč in na Reko, tega pa slavni Imbriani ni vprašal. Ur.) Nadalje peče Imbriani, da Mocenni ni imel na sebi opravo italijanskega generala, ko je bil vsprejet v avdienco na avstrijskem dvoru in pri predsedniku ogerske zbornice poslancev. Predsednik je iredentovskega nestrpnega zavrnil z izjavo, da je bil Mocenni v Budimpešti jednostavno kakor člen italijanske zbornice poslancev, ne pa kakor general. (Potovaje po našem obrežju se je pa morda vendar spominjal, da je tudi italijanski general. Mi imamo svoje menenje o teh potujočih generalih. Ur.)

V večerajšnji seji provzročil je pravi babilonski hrup poslanec Zavattari. Ta mož je namreč izjavil na ves glas, da je prisegel le za kralja Viktora Emanuela, nikakor pa ne za njegove naslednike. Navstalo je strašno kričanje, toda Zavattari ni se dal motiti, ampak udaril s pestjo ob mizo, zadržal se je: „Jaz imam pravico govoriti!“ Toda ni mogel govoriti dalje, ker so kričali in ropotali vsi vprek. — Koncem seje je minister za zunanje stvari, Caetani, spregovoril o odnosih Italije nasproti trozvezi, Francoski in Angleški. Svoj govor je zaključil z izjavo, da se more smatrati kakor jedro politiki Italije: zvestoba trozvezi, prijateljstvo z Angleško, dobri odnosi z vsemi državami, ki nastojajo obvarovati status quo na Vztoku (Turčija), na Balkanu in v deželah ob sredozemskem morju, da ohranijo mir v Evropi.

Ustaja na otoku Kreta. Ako smemo verjeti današnjim poročilom, je zginela zadnja sled nade do mirnega pobotanja med ustaši in turško vlado. Narodna skupščina se sploh ni mogla otvoriti, ker je došlo le 18 kristijanskih zastopnikov in še ti hočejo položiti svoj mandat z utemeljenjem, da z ozirom na ustajo nimajo več pravice govoriti v imenu krščanskega ljudstva. Potem hočejo izvoliti odposlanca v posebno revolucionarno skupščino, koja poslednja imenuje začasno vlado. Revolucionarna skupščina izda odprto manifestacijo proti turški vladi. Sploh da so sklenili ustaši, da ne stopijo več v nikaka pogajanja s turško vlado.

No, to utegne postati lepo, ako se ne posreči vlastim, da prisilijo Turčijo v potrebne koncesije.

Mestni svet tržaški.

V sobotnem večernem izdanju smo omenili na kratko, da je vladni zastopnik v seji našega občinskega zastopa večkrat v imenu vlade posegnil v razpravo o občinskem proračunu.

Gospoda naši občinski upravitelji so se namreč že razvadili tako, da kličejo vselej vlado na pomoč, kadar jim primanjkuje denarja, drugače pa se ponosno in samozavestno sklicujejo na samoupravo občine in pa na lastni „statut“.

Seji je predsedoval župan dr. Pitteri, vlado je zastopal namestništvu dodeljeni okrajni glavar vitez Schwarz, prisotnih bilo je 29 svetovalcev.

Po odobrenju zapisnika prejšnje seje stavljal je župan nujni predlog, da naj bi zbor vzel na znanje in odobril darilo in ustanovo viteza Economo. O tem darilu (3300 gold. za ustanovo v podporo ubožnih deklet, ki se pripravljajo za učiteljski stan, in 1000 glđ., ki naj se razdeli med siromašne vdove) sporočili smo že zadnjič, govore o poroki hčere viteza Economa. Zbor je sklenil soglasno, da naj se ustanova imenuje „Sofija Economo“ in da se darovalcu izreče zahvala mestnega sveta.

Takoj zatem pričela je razprava o proračunu mestne uprave za leto 1897. Svetovalci so dobili že par dni prej uročen tiskani proračun. To je bilo smatrati kakor prvo čitanje, zato se je pričelo takoj drugo čitanje. Le-to je prošlo, ne da bi bil kdo oporekal koji točki, do zaglavja „občinske doklade“. Tu je spregovoril vladni zastopnik vitez Schwarz. Povdarjal je, da mora v prvi vrsti izjaviti v imenu vlade menenje iste glade na proračun, kolikor se dostaje namreč občinskih dohodkov, odnosno stroškov. Opozoril je zbor, da ta njegova izjava bodi pravilo mestnemu svetu, po kojem naj se isti ravna. Iz poročila finančnega odseka je namreč razvidno, da so bili dohodki proračunani zopet na temelju dosedanjih občinskih doklad. No, pri vsem tem pa finančni odsek ni mogel izračunati pozitivnega vspeha. Zatorej, povdaril je govornik, smatra vlada kakor neobhodno potrebno, da zniža nekatere doklade, toda, da zajedno uvede novih davkov.

Ta izjava vladnega zastopnika je dala povod svetovalcu Venturi, da je obširno razjasnil stališče finančnega odseka. Povedal je tudi, da nameruje mestni svet svoječasno predložiti osrednji vladi prošnjo, v koji opraviči dosednji zistem obdačevanja.

Vladni zastopnik je odgovoril na to izjavo, da takšna uloga (prošnja) nikakor ne bo imela zaželjenega vspeha. Zajedno je pobil trditev svetovalca Ventura, ki je rekel, da konsumentje (občinstvo) ne bi občutili nikakoršne koristi, ako bi se znižale doklade na razne konsumne stvari, kakor n. pr. vino, pivo, meso itd. Govornik je dokazal številkami, da znižanje občinskih doklad mora vsakakor vplivati tudi na podrobno razprodajo, torej morajo zatem pasti cene dotičnemu blagu in to je gotovo le v korist občinstvu, ki kupuje.

Vladnemu zastopniku je na kratko odgovoril svetovalec Ventura. Razni govorniki (sedem jih je bilo) potegnili so se zatem za predloge finančnega odseka. Med temi bila sta „konservativca“ Burgstaller in Morpurgo. Vladni zastopnik je večkrat posegel v razpravo, pobivši trditve posamičnih govornikov. Tako n. pr. povdaril je z vso odločnostjo, odgovorivši na zasukanja izvajanja svetovalca d'Angelija, da je kakor vladni zastopnik svojo prejšnjo izjavo izustil v imenu vlade in v ta namen, da se zna zbor ravnati po tem. Burgstallerja pa, ki je trdil, da pivo prihaja v Trst od zunaj, zavrnil je, izjavljaje, da sta toliko pivo, kolikor vino domača izdelka, odnosno pridelka. O tej priliki je tudi povdaril, da ga ni mesta v Avstriji, ki bi imelo tako visokih doklad na najpotrebniše konsumne stvari, kakor jih ima mesto tržaško. — Svetovalcu Venezianu pa, ki se je tožil o tem, da je nekako vskračevanje pravice rekuriranja v tem, ker je izjavil vladni zastopnik že v naprej, da bo morebitni utok mestnega sveta neuspešen, odgovoril je vladni zastopnik, da svetovalec Venezian morda meni, da je v tej stvari pobijati odlok namestništva, toda glasom mestnega statuta ima za Trst le ministerstvo pravico soditi o občinskih proračunih in v obče o občinskem zakonodajstvu. (Pride še.)

Različne vesti.

† **Edmund Anton Peck.** V poslednjem izdanju sporočili smo med najnovejšimi vestmi, da je v kopališču Tobelbad pri Gradcu umrl ekscelenca, tajni svetovalec in predsednik višemu deželnemu sodišču za Primorsko, E. A. Peck, 65 let star. Pokojnik je bil vitez Leopoldovega reda. Peck je bil rodом Primorec. Svojo sodnijsko karijero je pričel na Primorskem. Imenovan svetovalcem višega deželnega sodišča bil je premeščen v Inomost, kjer je predaval na tamošnjem vseučilišču tudi trgovinsko in menjiško pravo. Od tam je bil premeščen kakor ministerijalni svetovalec v ministerstvo pravosodja, kjer je ostal kakor personalni poročevalec za južne kronovine do leta 1892. Tedaj je bil premeščen v Trst za predsednika višemu dež. sodišču, kakor naslednik pokojnemu Defacis-u. Pred 2 leti je bil povišan v čast tajnega svetovalca. Pred dvema meseci po prilici prosil je bil vitez Peck za svoje umirovljenje, ker mu zdravje ni bilo nič kaj trdno. Umrl je torej, predno je bilo še službeno objavljeno, da je upokojen.

Občni zbor političnega društva „Edinost“ se bo vršil prihodnjo nedeljo ob 9. uri predp. v telovadnici „Sokolovi“ (na vogalu ulice Farneto in Amalia.) Deveta ura se je določila, ker se bo pozneje vršil občni zbor hranilnice. Uprav radi tega bomo morali točno pričeti in so naprošeni gg. člani, da s točnim prihodom omogočijo tudi točni pričetek. Bližajoče se volitve in dogodki iz poslednjih dni opravičujejo nado, da bo letošna udeležba izredno obilna.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu bo tudi letos, kolikor je to mogoče v sedanjih žalostnih naših razmerah, slovesno praznovala god svojih nebeških zaščitnikov. Dne 5. t. m., v nedeljo, ob 7. uri v jutro bo skupno sv. obhajilo udov in ob 9½ sv. maša, pri kateri bo pel pevski zbor sobratov. Kakor znano, je sv. Zbor za odpustke in svetinje podelil na praznik sv. Cirila in Metoda ali pa med osmino, popolni odpustek vsem udom, kateri so vredno sprejeli zakramenta sv. pokore in sv. obhajila, ter molijo za zjedinenje vseh Slovanov s katoliško Cerkvijo. Predsedništvo bratovščine, katero nas prosi, da objavimo te vrstice v „Edinosti“, dodaje še to: za vsakega kristijana ni pobožnejšega dela kakor so sv. maša, sv. spoved in sv. obhajilo. Udeležujmo se vsi, udje in neudje, s temi sv. čini na slavnem godu naših sv. apostolov, in bodimo gotovi, da s tem doprinašamo Bogu na čast in našim svetim bratom najprijetnejši dar. Dobri Bog ga ne pusti brez plačila. Molimo v duhu sv. Očeta papeža. Medsebojna potrpljivost in prizanašanje, ljubezen in mir, sloga in edinost nam bodo tukaj sladili grenko življenje, a onkraj nam pripravijo večno veselje.

Posvečenje nagrobnega spomenika pok. Drag. Martelancu se bo vršilo dne 18. oziroma 19. t. m. V ta namen se je zasnova poseben odbor, sestoji iz gospodov Matka Mandića, dra. Gustava Gregorina, dra. Otokarja Rybafa, Ivana Martelanca, Maksa Cotiča in Frana Godnika. Predsednik odbora je g. Matko Mandić, tajnik pa g. Fr. Godnik.

Dne 18. t. m. bo v cerkvi barkovljanski slovesna maša-zadušnica za nepozabnega pokojnika, v nedeljo dne 19. t. m. pa se bo vršilo posvečenje. Druge podrobnosti se prijavijo o pravem času.

Ker pa še niso popolnoma pokriti stroški za spomenik — in trebalo bo več, nego je bilo proračunano s prvega —, apelujemo še enkrat do src naših rodoljubov, naj pripomorejo še vsak s kako malenkostjo, da bo stvar poravnana. Kdor želi še kaj darovati v proslavo spomina onega, ki je samega sebe uprav žrtvoval domovinski stvari v naši okolici, naj pošlje namenjeno svotico predsedništvu pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah.

Iz Rojana nam pišejo: Čuli ste morda že, da je naš veleč. g. župnik prejel menda dvoje pretilnih pisem, koji je baje izročil slavni policiji. Ker pa poznamo svoje ljudij in ne verujemo, da bi se kdo med nami posluževal takih nečastnih sredstev, in ker je notorična istina, da so izvestni in tudi dobro poznani izdajice pisali te dni anonimna pisma na magistrat in na ordinarijat — naperjena proti našemu od vseh spoštovanemu g. kaplanu —, opravičeni smo do domnevanja, da je ista zlobna roka pisala tudi ti dve pismi do g. župnika, se

satansko-zlobnim namenom, da bi mogla potem sumničiti in ovajati nas poštenjake. In tu se bolj in bolj utrja menenje, da g. župnik ne bi bil ukrenil marsikaj, kar je v resnici ukrenil, da ga niso drugi zavajali s poročili o tukajšnjem mišljenju, ki se v dijametralnem nasprotju — z resnico. Veleč. g. župnika prosimo še enkrat; varujte se — prijateljev!

Izlet veteranov v Nabrežino. Kakor lani, napravilo je tržaško veteransko društvo tudi letos svoj izlet na Kras, v Nabrežino. Bati se je bilo sicer v soboto, da bo v nedeljo slabo vreme, toda obrnilo se je na bolje. Le nekoliko megel plavalo je po zraku, sonce zatemnivših včasi, med tem ko je hladen vetrič prijetno vel. — Izlet se je vršil dne 28. t. m. Ko smo dospeli z zabavnim vlakom v Nabrežino po petih popoldne, sprejela nas je na postaji tržaška godba, katero je najela nabrežinska vet. podružnica. Veselih obrazov ostavili smo kolodvor, pred katerim so se zbrali in uvrstili vsi veterane. Ko je nabrežinska godba odigrala cesarsko himno, jel se je pomikati spreved proti Nabrežini, ob sviranju raznih koračnic. Mnogo občinstva mu je sledilo. Prišedšim ob šestih v vas, stal je pred nami na desni strani slavalok, opleten zelenjem in cesarjevo prsno podobo, na drugi strani pa s tržaškim grbom in z napisom: „Viribus unitis! — Bratje, varujmo dom in presvitlega ces. F. J. I.“ Kakor nas je to, istotako nas je razveselil pogled na trg pred cerkvijo. Pogled bil je v resnici čaroben. Nebroj trobojnic je plapolalo raz hiše in raz drevje, le tu in tam visela je koja zastava v drugih barvah, pravi dokaz, kako Nabrežincem srce gori ljubezni do svoje domovine. Med drugim moram še omeniti cesarjevo podobo v naravni velikosti s krono, in cesarskega orla, kar zopet jasno kaže pravi dinastiški čut našega ljudstva in zvestobo do rodovine Habsburške. — Godba je na trgu pred ces. podobo zasvirala himno, in potem smo izletniki poseli k pripravljenim mizam, da se okrepčamo nekoliko.

Prava zabava pričela je še-le ob sedmih. — Tu ste začeli svirati menjalno tržaška in nabrežinska godba, a vmes doneli so glasovi vrlega pevskega društva „Nabrežina“, ki so razveseljevali izletnike z mičnimi pesnimi. Toda prehitro vršenje glasbenih toček in kratki odmori niso dopuščali pevcem, da bi mogli krožiti mnogo veselih. Posebno veselje je bilo med izletniki, ko se je začela umetalna razsvetljava. V raznobojnem bengaličnem svitu in zroči na umetalne ognje, ob sviranju godbe in odmevanjem milih pesmij, bila so očarana naša čustva. Ob devetih dalo se je znamenje za odhod. Cesarska himna je zadonela in odpravljati smo se začeli vsi, sedaj pa se je dvignil izza pevske mize predsednik pevskega društva „Nabrežina“, g. Iv. Caharija, in je krepko, živo besedo, zahvalivši izletnike na njih obisku, označil vsprejem prirejen po domačinih, kakor priprost, ker lepšega ni smeti pričakovati od priprostega ljudstva slovenskega. Zagotovil pa je, da ostane Nabrežina i v bodočnosti, kar je bila do danes. Primerjal jo je močni trdnjavi ob sinji Adriji, odbivajoči sleherni sovražni napad ter je slednjič zaklical vsem bratski pozdrav in trikratni „živio“. — Godba je zaigrala in z dvema zastavama na čelu odšli so izletniki na postajo. Navdušeni živijo - klici gromeli so iz grl med vso potjo in na postaji. Na postaji zbralo se je nebroj izletnikov, pričakujočih odhoda. Ob 10^{3/4} odpuhal je vlak z nami proti Trstu. Na vlak so plapolale zastave in veselega duha in veselega srca vračali smo se skupno domov. — Bil je to v resnici krasen izlet; — zahvaliti se pa moramo Nabrežini na toli slovesnem vsprejemu. Živeli bratje!

Izletnik X.
Veselica „Slovenskega pevskega društva“ se bode vršila prihodnjo nedeljo na vrtu „Mondo nuovo“. Iz priobčenega programa je že razvidno, da nam je pričakovati zares obilnega užitka. Kajti program ni le mnogovrsten, ampak — sodè po krasnem vspehu zadnjih skušenj — trditi smemo, da se bodo pevske in tamburaške točke izvajale uprav sijajno. Dá, lahko rečemo, da takega zbora — osobito mešanega zbora — že dolgo nismo čuli v Trstu, kakoršen je sedanjí pevski zbor tega društva.

Tudi na drugo stran je poskrbel odbor, da ne bode nedostatkov. N. pr. glede razsvetljave, in posebno še glede postrežbe. Ker je bilo namreč o prejšnjih veselicah navadno prigovorov glede cen

jedilam in pijačam, priobčimo v prihodnjem izdanju natančne cene.

Koledar. Danes (2.): Obiskovanje Marije Dev.; Oton, škof. — Jutri (3.): Helijodor, škof; Bertram, škof. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 4. uri 21 min., zatoní ob 7. uri 46 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 21 stop., ob 2 pop. 24 stop. C.

Ples čarovnic.

Spisal Hilarión Smerdis; prevel Anton Zajc.

(Zvršetek.)

(Glej zjutranje izdanje od minole sobote.)

Drugi dan bilo je prebivalstvo mesta zelo razburjeno, kajti po vogalih hiš in po zidovih bili so prilepljeni mnogobrojni listi, na kojih je bila napisana nastopna objava:

Danes zvečer, v velikem gledališču, nastopi prvikrat nemški umetnik in svirač na gosli, Fran Stenio. Dotični je prišel sem z namenom, da prekosi svetovno slovečega Paganinija. Paganini je sprejel dvoboj. Igrala se bode njegova skladba, sloveča „Fantaisie caprice“, poznana pod imenom „Ples čarovnic“.

Vtis te objave je uplival magično na ljudstvo. Paganini, ki je pokraj slave hlepel tudi za denarjem, je vatopnilno podvojil, ali kljubu temu je bilo gledališče prenapolnjeno z radovednim ljudstvom.

Ko se je približal usodepolni trenutek, stal je Fran že na svojem mestu. Kmalu za tem prišel je tudi Paganini ter začel in končal svoj sloveči „Ples čarovnic“, proslavljen od fanatičnega navdušenja. Ploskanje in odobravanje je trajalo dolgo časa; Fran je že mislil, da niti ne pride na vrsto. Ko se je odstranil Italijan, približal se je Fran do prednjih luči na odru, kjer pa ga je spreletela neka ledena mrzlota, ki pa vendar ni motila njegove odločnosti in mirnosti. Nasmehnil se je zaničljivo, kajti bil je gotov svoje zmage. O prvih glasovih preludija bili so poslušalci nemo iznenadeni — bilo je Paganinijevo sviranje — ne, še nekaj več.

Nekojim — množini poslušalcev — razdelo se je, da italijanski umetnik ni še nikoli, niti v trenutkih največjega navdušenja, zadal tak satansko moč svoji dijabolski skladbi. Pod pritiskom dolzih žilavih prstov so strune drhtele kakor drobje še na pol žive žrtve. Umetnikov satanski pogled bil je oprt na gosli, kakor da je hotel iz tajinstvenih globočin glasbila prizvati peklo in pa njegove prebivalce. Glasovi so postajali snov, ki se je zgoščala ter se po čarobni moči mogočnega čarodelnika razvijala kakor plesajoča družal peklenskih podob in čarovnic. V praznem ozadju odra pa se je drhteči nadzemeljski odmev pretvarjal v razne fantazmagorije: v najgusnejše orgije svatbene čarovniške sobote. Občna halucinacija polotila se je poslušalcev, prepadeni in kopajoči se v potu neopisljivega strahu, sedeli so na svojih sedežih kakor prikovani. Vsakdo občutil je nekako razdejajoče nadzemeljsko veselje, kakoršno si predstavlja jedino le bedasta misel kojega pijočega Moslemina. Vsakdo je med tem občutil tudi neko nedoumno grozo, ki je sličila smrtni boj človeka, borečega se proti deliriju tremens. Mnogo žensk je omedlelo, možje so pa škripali z zobmi v svoji obnemoglosti.

Prišel je zvršetek. Umetnik začel je izvajljati zadnje žvižgajoče glasove, ki so označivali divji beg čarovnic, beg v opojne saturnalijske noči. Ti glasovi spremenili so se konečno v prepirljivi človeški glas, ki je starinsko hreščè kričal: „Fran, moj dragi Fran! Si zadovoljen?! Nisem li držal svoje obljube, é?!“ Potem se je okoli vitke in graciozne postave umetnika začela ovijati bela, na pol prozorna snov, katere zunanje oblike so jasno pokazovale groteskno, režečo in satansko gledajočo postavu starega moža, iz čijega trupla se je vilo drobje ter se razpenjalo po začaranih goslih. Skozi meglo drhtečega zagrinjala videl se je umetnik, ki je kakor obseden drgnil z lokom po človeških strunah. Grozen strah navdajal je poslušalce in ko je popustil čar, ki jih je do tedaj držal priklenjene na sedežih, hiteli so v blaznem begu proti vratam. Med tem šumom ljudstva in hreščèčimi glasovi vijoline, njenimi zategnjenimi vzdihljaji in pretresajočimi vsiklji, začulo se je na jedenkrat, zaporedoma, kakor štiri streli iz samokresa, kajti strune so popokale na začaranem glasbilo.

Ko je nekoliko plegla razburjenost in je bilo gledališče izpraznjeno, podalo se je nekoliko srčnih mož na oder, da poiščejo nesrečnega umetnika. Našli so ga mrtvega, v čisto nenaravnem položaju, pokraj njega pa je ležala vijolina, razbita na ti-soče komadov.

Najnovejše vesti.

Dunaj 1. Današnja „Wiener Ztg.“ javlja, da je Nj. Vel. cesar imenoval dvornega svetovalca, dodeljenega najvišjemu sodišču, drja. Edvarda viteza Kindingerja, predsednikom višega deželnega sodišča v Trstu.

Dunaj 1. Nj. Vel. cesar je imenoval nadvojvodo Frana Ferdinanda pokroviteljem češke akademije znanosti v Pragi in pokroviteljem akademije znanosti v Krakovem.

Dunaj 1. Glasom cesarskega patenta, objavljenega v današnji „Wiener Ztg.“, sklican je deželni zbor kranjski na 6. julija v izredno zasedanje, da reši iz poslednjega zasedanja preostale točke.

Dunaj 1. Danes je bilo otvorjeno izredno zasedanje deželnega zbora dolnjeavstrijskega.

Dunaj 1. Nj. Vel. cesar odpeljal se je danes opoldne v Isl. Cesar ostane 8 tednov tam.

Dunaj 1. Ministerski predsednik grof Bađeni odpotoval je danes v Galicijo.

Dunaj 1. Knez Nikita Črnogorski došel je semkaj.

London 1. „Daily News“ javlja iz Kaneje: Minole sobote bila je blizu sela Bukole krvava bitka med kristjani in turškimi vojaki. Kristjani so vrgli Turke, kojih je padlo 17, mnogo več pa jih je ranjenih. Kristijani so si prisvojili tudi več topov.

Trgovinske brojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.36—6.37 Pšenica za juli 1894 — do — — — — — Oves za jesen 5.19—5.20 Ra za jesen 5.25—5.27 Koruza za juli-avgust 3.75—3.77 — juli 1894 — — — — — nova f. 3.95—4.10. Pšenica, nova od 78 kil. f. 6.55—6.60 od 79 kil. 6.65—6.70 „ od 80 kil. f. 6.65—6.75 od 81. kil. f. 6.70—6.90 „ od 82 kil. f. 6.65—6.75 Jednina — — — — — prosa 6.10—6.40.

Pšenica: Trg malo mlačen. Prodaja 35 000 mt. st. Oves zopet 5—10 nvč. ceneje. Vreme: oblačno.

Praga. Neravninasti sladkor tor. 18.35, oktober-december 18.35. Neodločen.

Praga. Centrifugalni novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 34.75—35 Concesso 36.50—37. Otvorni 37.75—38. V glavah (sodih) 39.—39.25 Havre. Kava Santos good average za juli 71.— za oktober 70.—, mlačno.

Hamburg. Santos good average za juli 58.50 za september 56.50 za december 56.25. Silno mlačno.

Dunajska borza 1. julija 1894.

	danes	včeraj
Drjavni dolg v papirju	101.35	101.40
„ „ v srebru	101.45	101.45
Avstrijska renta v zlatu	122.45	122.75
„ „ v kronah	101.15	101.—
Kreditne akcije	350.25	350.30
London 10 Let.	119.85	119.85
Napoleoni	3.51 ^{1/2}	9.52
20 mark	11.75	11.75
100 italj. lir	44.45	44.40

Mirodilnica G. A. ANGELI

Corso, piazza delle Legna šte. 1.

Zaloga oljnatih barv iz svojega parnega mlina, čopičev, firnežev, rimskega žvepla, angleškega bakrenovca, mirodij, kemičnih izdelkov, mrčesnega praha in mineralic.

ZALOGA OGLJA in DRV

Danijel Pillin, v Trstu, ulica Scussa.

Bukove oglje I. vrste 100 kgr. gld. 3.—; drobno oglje gld. 2.— 100 kgr. — Kok iz občinske plinarne Tržaške po gld. 2.— 100 kgr., gld. 1.— 50 kgr. — Petrolej po 16 nvč. Postrežba točna, tudi na drobno.

Cassa di Risparmio Triestina

(Tržaška hranilnica)

Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nt. do vsakega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9—12. ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10—12. ure opoldne. Obresti na knjižico 3%.

Plačuje vsak dan od 9—12. ure opoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. po 6 dni.

Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3^{1/2}%.

Posujuje v drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 4%.

Vikje zneske od 1000 do 5000 gld. po 5^{1/2}%.

Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru. 2—24

Trst, dne 5. maja 1894.